

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1960-1961.

SEANCE DU 13 FEVRIER 1961.

Proposition de déclaration de revision de l'article 84 de la Constitution.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La régence, pour exceptionnelle qu'elle soit, n'en est pas moins une institution nécessaire au fonctionnement du régime monarchique. Le Constituant ne peut savoir s'il ne faudra pas y faire appel dans l'avenir; il ne peut dire davantage si ce sera pour un temps bref ou pour une période relativement longue. Il paraît dangereux dès lors de frapper nos institutions fondamentales d'une absolue immutabilité dans le cas où pareille éventualité se produirait.

C'est la crainte de se trouver dans pareille situation qui a amené les Pays-Bas à supprimer de leur Constitution la règle que nous leur avons reprise et qui se trouve formulée dans l'article 84. Pas plus que les Pays-Bas nous n'avons à redouter cette suppression, dans un pays où la stabilité des pouvoirs est assurée par un large consentement de la nation. Comme les Pays-Bas, nous avons adopté cette restriction aux droits souverains du Constituant, en un temps où des revisions plus fréquentes et plus fondamentales que celles que nous avons connues étaient à craindre.

Bien que la suppression pure et simple de l'article 84 paraisse devoir être envisagée favorablement, il a paru opportun lors de la discussion au Sénat de la déclaration de révision constitutionnelle en 1954 (cf Sénat, notamment séance du 9 mars 1954), d'exclure certains articles de la Constitution de la revision possible sous une régence, les articles relatifs aux prérogatives royales, et de limiter cette revision au cas où la régence ne serait pas de courte durée.

Bien que les auteurs de la proposition eussent préféré une suppression complète de l'article 84, ils enten-

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1960-1961.

VERGADERING VAN 13 FEBRUARI 1961.

Voorstel van verklaring tot herziening van artikel 84 van de Grondwet.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Hoe zelden het regentschap ook voorkomt is het toch een noodzakelijke instelling om de Monarchie te doen functioneren. De grondwetgever kan niet weten of men er in de toekomst niet nog eens een beroep zal moeten op doen; hij kan evenmin zeggen of het voor korte dan wel voor betrekkelijk lange tijd zal zijn. Het lijkt derhalve gevaarlijk onze grondwettelijke instellingen volstrekt onveranderlijk te doen blijven wanneer een dergelijk geval zich mocht voordoen.

Uit vrees om in zulk een toestand vast te lopen hebben de Nederlanders in hun grondwet de regel doen vervallen die wij van hen hebben overgenomen en die in artikel 84 is neergelegd. Evenmin als Nederland, behoeven wij voor de opheffing van die regel beducht te zijn omdat ook in ons land de stabiliteit van de machten berust op een ruime instemming van de natie. Evenals Nederland hebben ook wij deze beperking van de soevereine rechten van de grondwetgever aangenomen in een tijd toen er nog te vrezen viel voor veelvuldiger en verder strekkende wijzigingen van de Grondwet dan wij hebben meegemaakt.

Hoewel een eenvoudige opheffing van artikel 84 blijkbaar in overweging moet worden genomen, achtte men het in 1954, bij de bespreking van de verklaring tot herziening van de grondwet in de Senaat (zie Senaat, o.m. vergadering van 9 maart 1954), beter sommige artikelen van de Grondwet en met name die betreffende de koninklijke prerogatieven, van een mogelijke herziening onder een regentschap uit te sluiten en die herziening alleen toe te laten ingeval het regentschap niet van korte duur zou zijn.

Hoewel de indieners van het voorstel de voorkeur geven aan de volledige opheffing van artikel 84, wen-

dent cependant rencontrer des arguments qui leur ont été opposés en 1954 et limiter la revision dans les conditions proposées au Sénat par feu M. Kluyskens et M. Ancot.

P. VERMEYLEN.

*
**

Proposition de déclaration de revision de l'article 84 de la Constitution.

Il y a lieu à revision de l'article 84 de la Constitution, en vue de rendre possible une revision constitutionnelle, lorsque la Régence a duré un temps à déterminer et sans que cette revision puisse porter sur les dispositions de la Section I, Chapitre II, Titre III de la Constitution relative aux pouvoirs du Roi.

P. VERMEYLEN.

J. CHOT.

F. DEHOUSSE.

A. DE BLOCK.

H. ROLIN

J.-E. VANDERVELDE.

sen zij toch rekening te houden met de argumenten die daartegen in 1954 werden aangevoerd en de herziening te beperken onder de voorwaarden overeenkomstig hetgeen wijlen de h. Kluyskens en de h. Ancot aan de Senaat hebben voorgesteld.

*
**

Voorstel van verklaring tot herziening van artikel 84 van de Grondwet.

Er bestaat reden tot herziening van artikel 84 van de Grondwet ten einde een grondwetsherziening mogelijk te maken wanneer het regentschap een nader te bepalen tijd duurt en zonder dat die herziening betrekking mag hebben op de bepalingen van Afdeling I, Hoofdstuk II, Titel III, van de Grondwet betreffende de macht van de Koning.